

NÉPI EGYSÉG

BRASOV-BRASSÓ

Szerkesztőség: Str. Argintarilor (Ötvös-u.) 16, Telefon 66 17-53
Kiadóhivatal: Pinta Gh. Enescu (Rózsánér) 2, Telefon 66 22-69
Kéziratokat nem öntünk meg. Szerkesztőségi fogadó óra: csütörtökön 16-18 óráig.

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: KURKÓ GYÁRFÁS
Bejegyzve a brassói törvényszéken G. II. 1768/1944 szám alatt
Engedélyezte: Cenzura Militară a Pressei sub No. 1437.7.X.1944

Előfizetés egy hónapra 4200 lei

HÍRDETESI DÍJAK: Kereslet hirdetések: Hirdetési oldalon
előírás nélkül 800 lei, szövegdalton előírással 700 lei négyzetcentiméterenként. Gyászjelentés 600 lei négyzetcentiméterenként. Díjak előre fizetendők. Kiadónk. Órák d. e. 8-2. d. u. 3-5.

A Magyar Népi Szövetség nagyszabású brassói erdei ünnepségén Jakab János megyei elnök bejelentette a választási harc megindulását

Léteérdekünk, hogy az ország minden magyarja leszavazzon és hogy szavazatával a magyar listát támogassa!

(Brassó.) A szokottnál is ragyogóbb júliusi reggelre virradt Brassó városa a Magyar Népi Szövetség második erdei ünnepségére kitűzött napon. A felhőtlen égről igazi kánikulai meleggel fűtött alá a nap sugarai és a volt „Olympia” testnevelési pályán gyülekező hatalmas tömegek hiába igyekeztek a fák és a falak jótékony árnyékába menekülni.

Már kora reggel óta érkeztek a hatalmas pályára a különböző magyar

jellegű szervezetek, a székely lányok tarka csoportjai, egyesületeink küldöttségei, stílizált magyar ruhába öltözött nők, sötétruhás férfiak, hogy mindannyian résztvehessenek a brassói magyarság nagyszabású felvonulásában, s ezzel tanúságot tegyenek a magyarság megdönthetetlen egysége mellett.

Ez a szándék emelte ki ugyanis a brassói erdei ünnepséget a többi szoká-

sos rendezvények sorából. Az ünnepséget megelőző felvonuláson jelképesen is, de testi valóságukban is megjelentek demokráta szervezeteink vezetői, egyházaink képviselői, munkásaink, földműveseink, polgáraink és értelmiségiek, s valamennyien együtt egy közös cél lendületében tettek biznyságot osztatlan akarataikról és demokratikus meggyőződésükről.

A térség közepén felállított sátrak körül a városiak helyezkedtek el a maguk zenekarának hangjai mellett. Ezzel az óriási színpad megtelt szereplőivel, a magyar napra felvonuló brassói és vidéki magyarság ezer meg ezernyi színpompás, tarka tömegével. Csakhamar száz meg száz kedélyes társaság alakult szerte a földre terített takarókon, a fü üde bársonyan és a frissítőkkel bőven kínálkozó sátrak körül. Egy órai gondülő terefere után a hangszórók bejelentették, hogy Pozsár András a MNSZ városi elnöke és Jakab János a MNSZ megyei elnöke fog beszélni.

Pozsár András városi elnök beszédében üdvözölte az ünnepségen részt vett egyházakat, demokratikus testvérszervezeteket, a Magyar Tankerületi Főigazgató-ságot, a Törökves Munkás Dalárdát, a Magyar népi Dalárdát, az Encián Testnevelő Egyesület képviselőit és mindazokat, akik e találkozó során testvéri együttérzésükkel bizonyították, hogy a történelmi időkben jobban rosszban együtt haladtak a most épülő jövő felé, amely a népek részére szebb és jobb életet fog biztosítani.

Megindul a hatalmas menet

A testnevelési pályán gyülekező hatalmas tömeget karszabályos rendezők állították fel a már eleve meghatározott terv szerint. A szabályos rendben sorakozó különböző csoportok közül különösen kitűntek ifjúsági és női csoportjaink fegyelmezett magatartásával és színpompás öltözékekkel. A kitűnő rendezésnek tudható be, hogy a menet alig pár perccel a kitűzött idő után már meg is indult a Lóipac, Főter, Kapu-utca, Ferdinánd-körút utvonalon át az ünnepség színhelyéül kijelölt Honterus tiszta felé.

A többzetes tömegeket magában foglaló menet élén két székely lány haladt, ke-

zükben magára tartva vitték a Magyar Népi Szövetség tábláját. A tábla előtt Szabó János lépkedett, aki a MNSZ megbízásából az egész hatalmas ünnepség sok munkát és körültekintést igénylő előkészítését és rendezését vállalta magára.

A tábla nyomában a MNSZ bácsfalusi szervezetének egyenaspkás fúvószenekara lépkedett. Az indulók hangjaira a Magyar Népi Szövetség vezetőségi tagjai következtek élükön Jakab János megyei és Pozsár András városi elnökkel. Ezt követően a helybeli magyar jellegű intézmények és szervezetek vezetői és kiküldöttjei haladtak a menetben. Közöttük az első sorban

ott meneteltek a helybeli egyházak vezetői, mint például Vasvári Aladár római katolikus esperes kíséretével, majd Nikodémusz Károly evangélikus esperes és többen mások.

A felvonulási ut két oldalát sűrű sorokban megtöltő nézőközönség hatalmas tapsviharban tört ki, amikor utánuk megpillantotta a magyaros ruhába öltöztetett gyermekek hatalmas csoportját. A gyermekek után a még Brassóban időző tanulók nagy csoportja következett, amelyet a közönség szintén lelkesen megtapsolt.

Beszél a MNSZ brassómegyei elnöke

Ezután Jakab János brassómegyei elnök szólott a hatalmas tömeghez. — Minden becsületes magyarnak — mondotta Jakab János — a MNSZ-ben van a helye, mert a MNSZ küzd az itt-élt magyarság politikai, gazdasági és művelődési szabadságáért. Azért küzd, hogy a még itt-élt fasizta maradványok megsemmisüljenek, hogy az együtt élő román és magyar nép végre megbecsülje egymást, szabadon és barátságban élhessen.

Ezért a mai napot azzal a felhívással fordulok az egybegyűlt magyarokhoz, hogy a MNSZ-t ebben a munkájában támogassák annál is inkább, mert rohamosan közeledik a választások ideje.

Léteérdekünk, hogy ennek az országnak minden magát magyarnak valló polgára leszavazzon és hogy szavazatával a magyar listát támogassa. Mindenki, szegény, gazdag, munkás, értelmiség, földműves, iparos, ifjú, öreg, nő és férfi, tisztában van azzal, hogy jövőnk, és életünk függ attól, hogy a magyar listára adjuk le szavazatunkat.

Ezért a MNSZ brassómegyei szervezete nevében bejelentem, hogy a választási harcot a mai nappal megnyitom és felszólítok minden becsületes magyart, hogy mind helyi, mind a vidéki szervezeteket előbb a munkában támogassa.

Eljen a demokratikus Groza kormány! Eljen a szabadság! Eljen a magyarságot küzdő Magyar Népi Szövetség!

Eljen Kurkó Gyárfás országos elnök! tejezte be nagyhatású beszédét Jakab János.

A délután szórakoztató műsora így az eddigieit is hatalmasabb tömegek előtt zajlott le. Különösen kiemelkedett ennek rendjén az Encián Testnevelő Egyesület népszerű tornászcsapatának szebbnél-szebb mutatványsorozata. Hasonlóképpen nagy sikert aratott a Scherg posztógyár női tornászcsapata is. A tarka műsort tánc tejezte be, amely feltűnt falusi és városi zenekar ütemére a falu és a város magyarságának fiataljait-öregjét, a szép számban megjelent egytűtérző románokkal egyetemben, testvéri érzésközösségbe olvasztotta össze.

Alló ismer határt a közönség tejszése

A menet új szakaszát a Schiel-gyár kitűnő zenekara nyitotta meg, a közismert Kerekes József vezényletével. A pattingó ütemű indulókra nyomukban a MNSZ ifjúsági szervezetének hatalmas küldöttsége lépkedett. A közönség tejszénylivánítása alig ismert határt, amikor feltűntek a Törökves munkásainak nőtagjai, majd ismert fekete-piros jelvényükkel a férfiekesekek.

A MNSZ csernátfalusi szervezetének fúvószenekara következett ezután, majd az Encián fiatal és csinos női tornászai. Utánuk Csegezy György és Förster Balázs ismert atléták vezetésével a férfiversenyzők következtek. A közönség szűnni nem akaró tapsal üdvözölte a fiataalság és az erő e remek képviselőit.

A természetjárók népes csoportja után a brassói Magyar Népi Dalárda hatalmas női és férfikara következett Kónya József vezetésével. Közvetlen utánuk jött a székelység valamennyi tájának és vidékének színpompás népviseletét felvillantó székely leánycsoport az apáci kitűnő népi zenekar hangjainak ütemére. Ezután következtek a magyar ruhás lányok és asszonyok, akiknek csoportjait szintén hosszasan ünnepelte a nézőközönség.

A menetet a nők és férfiak óriási tömege zárta be, akik mind fegyelmezett rendben folytatták felvonulásukat Brassó innapi tisztaságban tündöklő utcáin át. A résztvevők számára jellemző, hogy a menet eleje már régen elérte a Kapu-utca és Ferdinánd királykörút sarkát, amikor a menet vége még mindig a Lóipac felső végénél tartózkodott.

A Ferdinánd-király-körút végén a menet csoportokra szakadozva gyalog tette meg az úgynevezett martonfalvi hegyge-

rincen át a Honterus felé vezető utat, ahol vidám színteljeivel csakhamar megtöltötte az egész hatalmas térséget.

Ujabb és újabb résztvevők özömlése a késő délutánig folytatódott, s az érdeklődőket az ünnepségen való részvételben, még az a fűtő zápor sem akadályozta meg, amely villámlással és dörgéssel eleget a déli órákban alaposan végigöntötte az erdei ünnepség színhelyét.

Brassó hagyományos erdei ünnepségeinek hegykoszorúta terére ki sem érkeztek még a felvonult tömegek, kinn az erdőben már eleven élet zajlott. Az étel-italt megrakott sátrak körül sürgölődő rendezőség maga is egy kisebb nyári mulat-

ság közönségét mutatta. Mire feltűntek a kivonuló tömegek elei, a sátrak körül megszűnt hirtelen a sürgés-forgás, min denki a helyére állott, és várta frissítőkkel a rekkent melegben való gyaloglás után eltikkadt embertömeget.

A tágas tereen hangos, vidám versengéssel a helyekért, nyüzsmő áradatként oszlott szerte a sok ezernyi ember. Egy-szerre három-négy helyről zendült fel a zene hangja. A hatalmas térség három sarkában Apáczá, Bácsfalu, Csernátfalú, fúvószenekara szempillantás alatt maguk köré vonták a falubelikeket és máris állott a tánc. Száz meg száz pár forgott mint egy láthatatlan rendező intésére.

Megállapították a buza és a többi termények árát

Külön jutalomban részesülnek a gazdák, akik a buzát november elsejéig beszállították

(Bukarest) Az árkormánybiztosság határozatilag megállapította az új terményárakat, amelyek a következők:

Buza (70 kg-os 3 százalékos idegen magvakkal) 7 millió lei, rozs (68 kg-os, 3 százalékos idegen magvakkal) 4 millió 200 ezer lei, árpa (60 kg-os, 3 százalékos idegen magvakkal) 6 millió 600 ezer lei, őszi árpa (65 kg, 3 százalékos idegen magvakkal) 7 millió lei, zab (42 kg-os, 3 százalékos idegen magvakkal) 7 millió lei, köles (70 kg-os, 8 százalékos idegen magvakkal) 6 millió 300 ezer lei.

Ezek az árak a határozatnak a Hivatalos Lapban való megjelenésétől kezdve lépnek életbe és vasutikocsinként értendők.

A búzánál a hivatalos áron kívül a termelők külön kétféle jutalomban részesülnek, ha terményüket 1946 november 1-ig beszállították.

Valamennyi terménynél, ahol a hektoliterenkénti súly nagyobb vagy kisebb a feltüntetetté, az ár és a jutalom is minden kg. után egy százalékkal növekszik vagy csökken. Hasonlóképpen az idegen magvaknál is az árak és a jutalom 1 százalékkal növekszik vagy csökken, aszerint, hogy az idegen magvak több vagy kevesebb, mint 3 százalékosban vannak jelen.

A magyar reakció a Maniu-gárda szálláscsinálójára!

== HIREK ==

NINCSEN

rőzsza tövis nélkül. Egy jól ápolott kevésbé gazdag hölgy faggatja a másik gazdag nőt az utcán, hogy mennyire lefogott, talán csak nem volt beteg? Minap találkozott a férjével, aki kitűnő színben és kitűnő jókedvvel ujságolta, hogy mindketten makkegészségesek. A beteges színi, lesóványodott hölgy a következő megjelölő választ adta a kérdésre: Tudod, Szívem, jó órában monda, kutyabajom! Csak rettenetesen kimerít a házimunka. Hogy miért nem tartok szolgálatot? Hála Isten, vagyomunk van elég. De baj az, hogy az uram rajong a válogatott, finom ételekért. És ez manapság mégiscsak sokba kerül. Az ember csak nem tömheti meg vele a szolgálatot is!... Na, nem igaz?...

A másik hölgy egy szót sem szólt. Csak néma döbbenettel meredt a Gazdag Nőre, hogy még ez is lehetséges.

— A Brassói ruházati ipari munkások szakszervezete közli, hogy július 8-án, hétfőn délután 6 órakor közgyűlést tart a Szabadság-ter 26 szám alatti szakszervezeti székházban.

— Ovás! A Szociáldemokrata Párt közli, hogy a pártból kizárt egyes személyek, kik a reakció szolgálatába léptek, továbbra is a párt neve alatt igyekeznek tevékenykedni. Ezért mindenki tudomására hozzák, hogy a párt nevét és pecsétjét senki másnak nincs joga használni, mint a párt tagjainak és megbízottainak, akik e minőségüket igazolni tudják.

— Sikasztásért és vesztetésért fegyházra ítélt volt vasgárdista rendőrönkök. A bukaresti ítéltő tábla Stángu Ilie volt vasgárdista rendőrönköket sikasztásért és vesztetésért 10 évi fegyházra ítélte. A volt rendőrönköknek negy büntetése is volt, akiket 2-5 évi elzárásra ítélték.

— 53. milliárd lej utépítésre. A közlekedési minisztérium az utak karbantartására 53 milliárd lej értékű munkálatok végrehajtását kezdte meg. A nagyszabású munkatervben 11.000 kilométer hosszú kövezést és 1300 kilométer korszerű betonut megjavítása szerepel, a közbeszű hídakkal.

— Köztisztviselők házassági segélye. A pénzügyminisztérium törvénytervezetet dolgozott ki a Köztisztviselők Törvénykönyvének a házassági segélyre vonatkozó szakasza módosítását illetően. Eszerint a jövőben a köztisztviselők házassági segélye egyhavi fizetésük kétszeresét teszi ki, míg a gyermekszülés esetén adott segély egyenlő egyhavi fizetéssel. Mint köztudomás, ezek az összegek adómentesek.

— Megszüntették a Halálbüntetést. A parancsuralmi rendszer által a háború tartama alatt léptetett halálbüntetést a Hivatalos Lap legújabb számában megjelent törvénytervezettel megszüntették. Indoka az, hogy a háború megszűnt és ezzel ismét életbe lépnek a köztörvények eredeti rendelkezései.

— Rablóátadás a nagyváradi-kolozsvári személyvonaton. Valmerő rablóátadás történt a vasárnap reggel Kolozsvárra érkező személyvonaton. Két ismertelen felfegyverzett bandita Kolozsvár közelében felugrott a vonatra és megtámadta az egyik fülke utasait, hogy kirabolja őket. Az utasok közül többen szembeszálltak a rablókkal, mire azok előrántották fegyverüket és rálőttek a fülke két utasára, majd leugrottak a robogó vonatról. A lövöldözésre az utasok meghúzták a vészféket, a vonat megállt, az elmenekült rablokat azonban nem sikerült elfogni. A két sebesült, egy katonát és egy asszonyt a vonat utasai elsősegélyben részesítették, de mire a vonat Kolozsvárra érkezett belehaltak sérüléseikbe. A rendőrség nyomozást indított a rablójátszók felkutatására.

— Körösladányi szuggerátor Brassóban. Körösladányi, a világhírű szuggerátor hosszas külföldi elő-

Megkezdette szervező munkáját Felsőháromszék községeiben Kézdijárás választási bizottsága „Ha nem vagyunk egy tömbben, úgy leszünk, mint az erdők alatt járó juhsereg“

(Kézdijárási hely, a N. E. kiküldött tudósítójától.) Döcögős székereken, tikkasztó melegben indul utnak kicsi karavánunk: a MNSZ kézdijárási választási bizottságának felvilágosító körutra kijelölt tagjai.

Az első állomás Esztelnek, ahová Fekete Márton, a kézdijárási választási bizottság elnöke és dr. Tuzson Árpád, a MNSZ kézdijárási bizottságának tagjait osztották be. Hatálmás erdők aljában húzódik meg Esztelnek, Felsőháromszék eme műveltségi központja. Itt vette meg egykor alapját Nagy Mózes szerzetes a háromszáz éves kézdijárási hely-kantárról. Kat. főgimnáziumnak, amely ma is az alapító nevét viseli. Itt van a három ízben leégett és romjából újjáélt ferenczendi kolostor.

A körút további állomásai Kurtapatak és Csomortán. Esztelnekben zsúfolt terem várja a délutáni órákban a vendégeket és örvendetes jelenség, hogy a faházasszonyai bekapcsolódnak a munkába.

Kiss Géza, a helyi tagozat elnöke nyitja meg a gyűlést és átadja a szót a vásárhelyi kiküldöttnek, Fekete Mártonnak, aki a központi utasításait a brassói határozatokkal ismerteti, majd beszédét így folytatja:

— Testvéreim! Tudjuk azt, hogy harcolni népünkért, jogainkért, fennmaradásunkért nem könnyű feladat. Tudjuk azt, hogy ebben a harcunkban kik az ellenségeink és kik a barátaink. Ehhez a harchoz feltétlenül szükséges a magyarság tel-

jes összefogása, hogy a harc eredményes lehessen.

— A székelység harcában szervezetünk minden magyar embert munkába szől. Szervezetünkben az erő. Ha nem vagyunk egy tömbben, úgy leszünk, mint az erdők alatt járó juhsereg. A pásztor csak azokat tudja megvédeni, akik a seregben vannak. A külvilágot elrabolják a ragadozó állatok. Ezek a ragadozók pedig nagyon sokan vannak. Van köztük báránybőrbe bújított farkas is elég számban. Ezért kell sorainkban felsorakoznia minden, fajtája sorsával törődő magyar embernek.

Fekete Márton beszéde után a közönség sorából kérdések hangzanak el és megismétlődik az a vád, hogy a MNSZ eladta Erdélyt.

Erre dr. Tuzson Árpád adja meg a talpraesett választ és helyesen mutat rá a vád rosszhiszeműségére. Felvilágosító szavait nagy megnyugvással és éljenzéssel fogadják az összegyűlt. A járási elnök ezután a helyi bizottság megalakítására teszi meg a javaslatát és több hozzászólás után a következőkből alakul meg a helyi választási bizottság: Nagy Gyula, P. Gábor Anasztáz záradónok, Vass Fülöp, Vass Boldizsár, György Gáspár.

Kurtapatakon este 7 órakor nyitja meg a gyűlést a helybeli szervezet elnöke, majd Fekete Márton mondja el felvilágosító szavait a választási előkészületekkel kapcsolatosan. Később a helyi választási bizottságot alakították meg a követke-

zőkből: Rancz Árpád, Réti Árpád, id. Benkő Ignác, Réti Béla és Pászka Antal.

A járási választási elnök itt is, mint Esztelneken, felhívja a helyi bizottság figyelmét, minden erejével hassanak oda, hogy a községükben elharapózott rosszindulatú híresztelések és rágalmak megszűnjenek, mert a székely nép létéről vagy nemlétéről van szó. Közösítsék ki — mondotta — soraikból mindazokat, akik öntudatosan, vagy öntudatlanul a demokráta magyarság ellen áskálódnak.

Csomortánban ifj. Pál Elek, gim. tanár és Nyíri Sándor, mint a második csoport kiküldöttjei szállnak le a szekerről és tartják meg nagy érdeklődés mellett gyűlést. Pál Elek rámutat arra az irányvonalra, melyet a MNSZ intézőbizottsága Brassóban lefektetett. Ennek a szem előtt tartásával alakítják meg a helyi választási bizottságot.

Altalában mindhárom községben nagy megértéssel fogadják. A falusi fuvar a reggelre váró erdei munka miatt már nem szállítható haza. De mint vándor apostolai a haladó szellemiségnek, fel sem vettük a gyalogut fáradtságát. Ez a körülmény nem lankasztotta el senki kedvét, sőt buzdító példaként szolgálhat hogy a 62 éves ügyvéd és a másnap vizsgázó tanár, részben gyalog, részben két fakával távolabb elérte tehervonattal tették meg az utat vissza Kézdijárási helyre.

Kézdijárási választási bizottságának legközelebbi körúta: Szentkatalna, Hatolyka és Kézdimárkosfalva.

Nyári óvodákat létesítenek a szentgyörgyi óvó képző most végzett növendékei

(Sepsiszentgyörgy) Országiszerte igen nagy az óvónők hiánya, ami a szűkebb körű hiányának tulajdonítható. Ezidáig valóban nagyon kevés volt az óvónőképző intézetek száma, különösen Székelyföldön vált szükségessé felállításuk.

Az elmúlt év őszén a Magyar Népi Szövetség sepsiszentgyörgyi szervezete kezdeményezésére óvónőképző intézet felállítását javasolták a közoktatásiügyi minisztériumnak és a Magyar Népi Szövetség országos központjától támogatva a minisztérium engedélyt is adott egy állami magyar tanmenetű óvónőképző felállítására. Az új intézet a szentgyörgyi katolikus zárda épületében kapott két tantermet, felszerelést, valamint tüzelőanyagot is így lehetővé vált az intézet megnyitása.

Egyéves munka után az elmúlt héten a fiatal intézet megnyitotta kapuját a távozó növendékek előtt. Ezalkalommal felkerestük az intézet igazgatónőjét s az első évről kérdeztünk néhány szót.

— Nehezen indultunk, mert sem anyagiakkal, sem tanáriakkal nem rendelkezünk. Kiadásainkat a tanítványok díjtételeiből és a parányi államsegélyből fedezzük. Ha a katolikus zárda nem bocsátotta volna tantermeit és felszerelését rendelkezésünkre, bizony aligha tudtunk volna évet kezdeni.

— Növendékeinknek a száma kilencvennyolc. Ezekből tíz ösztöndíjas és hetvenegy százalékuk vidéki szülők gyermeke.

adottjáról hazatérve romániai turnéja során megérkezett Brassóba. A telepátia és a szuggeráció nagy mestere eddig Temesváron, Aradon, Nagyváradon és más erdélyi városban aratott nagy sikert. Különösen nagy feltűnést keltett a háborús elűntekkel, deportáltakkal és a távollévőket folytatott beszélgetései. Körösladányi előadásai iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

* Az iparosok kiállítás. A brassói önálló iparos mesterek Szövetségének a vezetősége kéri a fémipari szakmai szervezet összes tagjait, hogy ked-

Intézetünknek nagy előnye az is, hogy az első két évfolyam tananyaga egyezik a tanítóképzők tananyagával s így bármelyik növendékünk, amelynek nem óvónőnek készülni, csupán csak tanítóképző hiánya miatt irakozott hozzánk, minden nehézség nélkül mehet tanítónőnek is. Az idén csak két évfolyam volt, a jövőben már valószínűleg négy évfolyammal indulunk.

— Mi az intézet magasabb célja? — kérdezzük.

Az óvónőképző intézet a gyakorlati életre nevel a növendéket, tehát fiatal leányok részére a legcélszerűbb és legkorszerűbb iskola. Mint életpálya nem áll alacsonyabb rangban, mint a tanítói pálya, hiszen az óvodára épül fel az egész elemi iskolai nevelés és oktatás. Javaldalmazásban sem különbözik egymástól.

Az intézet lelkes növendéke az év folyamán több műsoros eszt rendeztek az árkosi árvák felfegyverzésére. Önképzőkörrel rendelkeztek, melynek a keretén belül igen eredményes munkát fejtettek ki. Az év befejeztével több növendéknek az volt az egyetlen nyári munkája, hogy a legújabb nyári óvodát létesít. Szakképzett óvónők hiánya miatt nap-nap után szűnnek meg az óvodák és napközi otthonok, de reméljük, hogy a lelkes növendékek a nyári szünetben is éppen olyan értékes eredményes munkát fognak végezni, mint az intézetben.

(cs. j.)

den 1946. július 9-én, d. u. 6 órakor pontosan jelenjenek meg a gyűlésen ahol végleges bejegyzés lesz a kiállítással kapcsolatban. Déltűn 7 órakor összehívó ségi gyűlés lesz, amelyen minden vezetőségi tag megjelenése a kötelező. Ugyancsak a kiállítási bizottság tagjait is felkérjük, hogy a gyűlésen részt vegyenek. Vezetőség.

— Szolgáltatás gyógyszerész-
rak Brassóban. Hétfőn: Neustädter, Szabadságtér 5 és Lukás, Vasút-utca 20. Kedden: Jekelius, Kapu-utca 17, és Masu. Kut-utca 74.

MOVÉSZET ÉS MŰVELŐDÉS

Nagy érdeklődés előzi meg a Brassói Filharmonikus Társaság hangeversenyét

(Brassó) A Brassói Filharmonikus Társaság július 9-én hangeversenyt rendez az Astra nagytermében. 1944 augusztus 23-ika után alakult meg a társaság az itt élő nemzetiségek zenei érdekeit és a zenebarátok együttesen olyan eredményeket ért el, hogy a július 9-i hangeverseny műsora a legkényesebb igényeket is kielégítheti. Külön érdekessége a műsor számának, hogy Brassóban alig ismert zenedarabok jutnak ezen a hangeversenyen előadásra, zenei adalmi szempontból tehát ismertető jellege is van a hangeversenynak.

Bach Krisztiának, a nagy János Sebastian tehetséges fiának Es dur szimfóniája a műsor kezdőszáma, amelyet két prelűd és fuga követ. Ezeket a kolozsvári Tudota tanár írta át vonós zenekarra.

A műsor csúcspontja Bocherini cselló és zenekarra írt hírneves hangversenydarabja lesz. A cselló szólót Toganel Edda, a tehetséges brassói csellójátékos és énekesnő játssza. A műsor Mozart Divertimento című zenedarabjával végződik, amelyet vonószenekarra, oboa és két kürtre 1776-ban írt műve névnapjára.

A műsor összeállítása olyan, hogy mind a zenei, mind a széleskörű zenei érdeklődés tömegei között nagy érdeklődésre tarthat számot.

Brassói mozgóképműsora:

Aro: Magaviselethez elég e en. — Astra: Helyet az öregeknek. (magyar film.) — Capitol: A szűnőd. — Corso: A hét bűn. — Lumina: A kristályhid. — Redut: Énekeljtek velünk. — Scala: Az indiai karmabban.

* Csikszeredán apró és kereset hirdetések eredeti kiadóhivatall aron felveszt ottani megbízottunk, Kossuth Lajos-utca 74 szám.

A béketárgyalások lefolytatásának módozatáról vitáznak Párisban

(Páris.) A külügyminiszterek értekezletén a 21 nemzet békeértekezletének összehívására szolgáló meghívók kibocsátásának vitáján váratlan akadályok merültek fel. Molotov ugyanis azt követelte, hogy a meghívókhoz mellékeljék a békeértekezlet eljárásügyi szabályzatát, amelyben a külügyminiszterek előzetesen megegyeztek. Ugyancsak a szovjet külügyminiszternek volt a kívánsága, hogy Kína ne szerepeljen a meghívókat kibocsátó hatalmak között.

E látszólag lényegtelen nézeteltérések igen nagy jelentőséggel bírnak, amennyiben a békeértekezlet időpontját már a világ tudomására hozták, viszont egyáltalán nem mindegy az, hogy a fontos értekezlet munkarendjét miként állapítják meg. Az eljárásügyi szabályzat megvitatása alkalmával két javaslat került szembe egymással. A Szovjetszövetség indítványa értelmében az öt békeszerződés tárgyalását öt külön bizottság végezze el. Ezzel

szemben a franciák külön gazdasági, katonai és egyéb bizottságot javasoltak, amelyeknek munkálatait egy központi bizottság hozná összhangba.

A szombat délutáni négy és háromnegyed óráig tartó ülés lefolyásáról a Reuter ügynökség tudósítója közöl beszámolót. Ezen az ülésen rendkívül érdekes vita fejlődött ki. Molotov határozottan megtagadta a meghívók kibocsátását mindaddig, amíg a négy külügyminiszter nem egyezik meg a békeértekezlet eljárásügyi szabályzatában. Molotov bírálta a francia javaslatot, amely szerint a békeértekezleten résztvevő 21 nemzet kiküldöttjeiből általános bizottságot létesítsenek. A szovjet külügyminiszter indoklása szerint ez a szabály az egész békeértekezletet egy-egy „bélyegzővé” alakítaná át.

Molotov a francia javaslat fölött tett bírálatára válaszolva Byrnes kijelentette, hogy a külügyminiszterek nem terjesztették elő más indítványt az eljárás szabályzatával kapcsolatban. Egyben megkér-

dezte Molotovot, hogy a javasolt általános bizottság miként alakítaná át a békeértekezletet „bélyegzővé”. Molotov azt válaszolta, hogy a francia javaslat szerint a békeszerződések az általános bizottság elé kerülnének mielőtt az értekezlet teljes ülése elé jutnának. Így aztán a tulajdonképpeni ülés egyszerű „bélyegzőszerv” volna. A vita során Molotov mindvégig hangsúlyozta, hogy nem egyezhet bele semmi olyan megoldásba, amely a moszkvai egyezmény megszegését jelentené, vagy pedig a békeszerződést egyszerű „bélyegzővé” alakítaná át.

Washingtoni jelentés szerint lehetségesnek tartják, hogy Gromiko a Biztonsági Tanács elé terjeszti a palesztinai kérdést, amely alkalmas arra, hogy a világbiztonságát veszélyeztesse. A brit és az amerikai küldöttségek hír szerint előkészületeket tesznek, hogy megakadályozzák ezt a lépést.

vári mezőgazdasági főiskolán magyar hallgatók számára magyar tagozat létesítését kértük, a minisztérium azonban ezt anyagi nehézségekre való hivatkozással nem teljesítette. A mezőgazdasági főiskolai tanácsmányzat besorolása megtörtént ugyan, azonban a magyar tanterv hátrányára. Mezőgazdasági főiskolánk hiánya előbb-utóbb lakosságunk mezőgazdasági színvonalának csökkenésével járhat. A mezőgazdasági főiskoláért állandó harcot vívunk.

A magyar zenei oktatást felsőfokon a kolozsvári Allami Magyar Zenei és Képzőművészeti Főiskolával törvényileg biztosítottuk. Tanári kara most van besorolás alatt. A kiküldött hivatalos bizottság besorolási javaslatával szemben Magyar Népi Szövetségnek néhány súlyos kifogása van, melyeket a kielégítő és méltányos megoldásig a leghatározottabban fenntart.

A magyar egészségügyi személyzet besorolása általában a Magyar Népi Szövetség javaslatának megfelelően történt meg. A kinevezettek csak ideiglenes kinevezést kaphatnak mindaddig, amíg az előírt versenyvizsgát le nem teszik. Kórházaink felállításával, illetve a berendezések beszerzésével kapcsolatban igen nagy nehézségekkel küzdünk. A gyógyszerárjogok kérdése igen érzékenyen érinti és súlyos helyzet elé állítja a magyar gyógyszerészeket.

Színházaink ügye

Sikerült felállítanunk a kolozsvári állami Szentgyörgyi István, és a Marosvásárhelyi államilag támogatott Székely Színházat. Színházaink az állami támogatást nem kielégítő módon kapják. Igen kis részt kaptak csak meg a legutóbbi folytatott tárgyalásaink során kaptunk ígéretet a kérdés megnyugtató rendezésére. Magyar színház működik még Nagyváradon, Szatmárnémetin és Aradon.

Az iskolán kívüli népnevelés munkáját a minden megyében megszervezett népi főiskolákon keresztül indítottuk meg és fejtjük ki. Több megyében népi főiskolai körlevelet alapján népi főiskolai tanfolyamokat tartottak. Valamennyi megyében folyik a népnevelési munka. Örömmel kell megállapítanunk, hogy egyes délerdélyi szervezetek igen tevékeny és dicséretre méltó munkát fejtenek ki ezen a téren.

Kérésünkre a művészeti minisztérium magyar művészeti felügyelőséget létesített kiadásait azonban az állam nem fedezi és így ez az állami szerv is a Magyar Népi Szövetség támogatására szorul.

Tudományos osztályunk rendbehozatta a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeum ügyét új szakembereket helyeztetett oda az illetékes megyék segítségével. Felállítottuk Kolozsvárt az EMKE 1848-as Ereklye Múzeumát. Aradon ereklényi állított rendeztünk, számos veszendőbe menő műérték megmentéséhez adtunk segítséget.

A szabadság ünnepe

A Magyar Népi Szövetség feladatává vállalta, hogy nemzeti ünnepeinket az egész ország magyarságával megünnepeltesse, helyes történelmi értelmezést adván a magyarság nagy és demokratikus hagyományainak. 1945 júliusában Petőfi halálának 97-ik évfordulóján országos Petőfi-ünnepet rendeztünk, amelynek során több, mint hatszáz Petőfi-ünnepély zajlott le az ország minden részében.

A legnagyobb ünnepek Segesvárt voltak, ahol huszazs ezrandokereggel felvonulással a román demokrácia és a magyarországi írók legjobbjainak jelenlétében soha nem látott fényességgel ültük meg ezt a napot. Ugyancsak múlt év október 6-án az aradi vártnak emlékért ünnepeltük meg szerte az egész országban s az aradi ünnepeken szintén a román demokrácia legjobbjainak jelenlétében újra emeltettük az aradi tábornokok kivégzési helyén lerombolt emlékművet. 1946 március 15-ét országsszerte szintén egységesen ünnepeltük meg a magyar demokrácia hagyományainak szellemében, bevonva az ünnepelésbe az egész magyar iskolahálózatot is.

Mit tett a Magyar Népi Szövetség egy esztendő alatt a romániai magyar közműveltségért

— és mit kell még tennie a jövőben? Részlet a MVSZ székelgyűléséről és az előző évi jelentéséből

Bizottságaink közül legtevékenyebb munkát közművelődési bizottságunk fejtette ki. Állandó lételeken, országos értekezleteken dolgozta ki, különösen tanügyi terén azt a munkatervet, amelyet nagyrészt sikerült is megvalósítani. Nem véletlen, hogy szervezetünk erre a kérdésre vetette a legnagyobb súlyt, mert jövőnk ifjúságunkban van.

Országsszerte nyitlak magyar óvodák, de ez év tavaszán Háromszék és Csikvármegye területén mintegy 80 magyar tanítási nyelvű óvodát zárt be a nemzetnevelésügyi minisztérium egyik felügyelője. Újra megnyitásuk érdekében tett lépéseink mindaddig nem jártak eredménnyel. Az alsófokú oktatás terén már 1945-ben elértük, hogy a közoktatásügyi miniszter rendeletileg biztosította, hogy ahol 20 magyar gyermek van, ott ezek számára állami magyar iskola létesíthető. Ugyanez a rendelet biztosította a működő iskolák további fenntartását is. Az északerdélyi és délerdélyi tanítók besorolása megtörtént, de a besorolással kapcsolatban súlyos panaszaik vannak, amelyeket orvosolnunk kell.

100 millió lejes önadóztatás

A besorolt tanítók fizetésének rendezése háromnegyedévi harc után megtörtént. A legtöbb iskolában a tanítás tankönyv nélkül folyik. Míg a román elemi iskolás tanuló ifjúság az állam támogatásával ingyen jut tankönyvekhez, addig a magyar elemi iskolai tankönyvek kiadására nem sikerült állami fedezetet szerezni. Az elemi iskolai épületek elosztása megtörtént, de ezzel kapcsolatban még számos orvosolandó sérelmünk van.

Egy éven át állandóan küzdöttünk az egész országban működő magyar tanfelügyelőségek törvényes elismeréséért. E küzdelem során anyagilag anyagis megviselt tanítóink tanáraink nem kevesebb mint százmillió lej értékben adóztatták meg önmagukat, hogy fenntarthatassák a magyar iskolák szempontjából nélkülözhetetlen magyar tanfelügyelőségeket. Annak ellenére, hogy sikerült állami költségvetésbe is felvételni az általunk igényelt 11 tanfelügyelőségéből kilencet, a közoktatásügyi minisztérium még mindig nem adta meg egyetlenegy tanfelügyelőségünk

működéséhez sem a törvényes alapot.

A középfokú oktatásnál Észak-erdélyben a besorolások megtörténtek, Délerdélyben most vannak folyamatban. A tanári fizetések nemrég rendezték. A megígért épületek kiadásait a bizottságok nem működtek s ebből kifolyólag egyes helyeken (Máramarosziget, Nagyszalonta) igen súlyos sérelmek vannak Kolozsvárt például minden román tanítási nyelvű állami középiskola saját épülettel rendelkezik, ezzel szemben az állami magyar középiskolák egy kivételével felekezeti középiskolák épületeire szorultak, ahol délutáni tanítással nyomorognak.

Tankönyvek hiánya

A középiskolákban a tankönyvek majdnem teljesen hiányoznak. Tankönyvbizottságunk megítette a tankönyvhiány leküzdésére a szükséges lépéseket. A tantervre vonatkozólag felvilágosítást kértünk a minisztériumtól, azonban kiterő választ kaptunk.

Mind elemi, mind középiskoláinkban működnek képesítetlen tanterv. Ennek fő oka az, hogy az 1940 előtti elnyomó magyarellenes iskolapolitika következtében nem rendelkezünk megfelelő számú képesített taneszményekkel. A miniszter ígéretet tett olyértelmu törvény kiadására, amely szerint a magyar állampolgárságú taneszményeket szerződések után fogadják alkalmazni. Ez mind a mai napig nem történt meg. A magyar állampolgárságú taneszményeket helyettesíti így teljesen bizonytalan.

A szakiskolák terén a helyzet már rosszabb. A gazdasági iskolák működésének megindításához a földművelésügyi minisztérium igen kevés hajlandóságot mutat. Ugyazólván teljesen elhanyagolta a magyar nyelvű gazdasági oktatást. A felekezeti időszak gazdasági iskolák igen nagy nehézségekkel ugyan de működnek. Állami gazdasági iskoláink mondhatni, csak elvben léteznek. Május elsőfén a gazdasági iskolák ügyében ismét tárgyalunk a földművelésügyi minisztériummal és ígéretet kaptunk az ügy rendezésére.

A munkügyi minisztériumtól tanoncoktatási főigazgató kinevezését kértük. A minisztérium három jelöltünk nem fogadta el, mivel nem rendelkeztek képesítő vizsgával. Eddig hat magyar tanonciskola ka-

pott működési engedélyt. Nyolc iskola későn nyújtotta be kérvényét.

A ragyogó brassói példa

A népi demokratikus kezdeményezés ragyogó példáját szolgáltatja brassói szervezetünk, amikor önmagából felállította a brassói magyar ipari középiskolát.

A magyar főiskolai oktatás biztosítására kiharcoltuk a negyven éves erdélyi magyar egyetem utódiaként a Bolyai Tudományegyetem felállítását. Három kar kolozsvárra, az orvosi kar Marosvásárhelyen működik. A Bolyai Tudományegyetem ma 2300 hallgatónak teszi lehetővé az anyanyelvén való legfelsőbb oktatást. Létezése jogegyenlőségünkért való harcunk jelképes eredménye, működése azonban olyan tárgyi akadályokba ütközik, hogy tudományos színvonalától távolról sincsen biztosítva. A tanárok és diákok a legnagyobb erőfeszítéssel dolgoznak. Büszkén elmondhatjuk, hogy ez az egyetem ma már a demokratikus fejlődés útján halad és valóban népünk egyetemé válik, de a megfelelő anyagi ellátás, épületek, felszerelés hiánya lehetlenné teszi a hagyományos erdélyi magyar egyetemi színvonal elérését. A természet-tudományi kar hat intézete Kolozsváron még nincs elhelyezve és az előadásokon kívül nem tud tudományos kutatást végezni. A marosvásárhelyi klinikák felszerelésénél az ígéretek még nem mentek teljesedésbe és így egyes intézmények a vidéki köz-kórházak színvonalát sem érik el. Az egyetemet a költségvetésbe 490 millió évi összeggel vették be, holott legegyszerűbb számítás szerint is legalább háromszor annyira van szükség. Nincsenek magyar egyetemi internátusok és így egységes diák-szellem kialakítása is nagyon nehéz.

Egyetemünk biztosítóka annak, hogy az erdélyi magyar nép kellő számú szakemberhez jusson és így az elmúlt évtizedek mulasztásait pótoljuk. Népünk maga is felismerte az egyetem jelentőségét és a Magyar Népi Szövetség szervezetei mindenütt ki is vették részüket abból az egyetemes áldozatkészségből, amellyel az erdélyi magyarság a Bolyai egyetemet a legrosszabb időkhöz is átesztette.

A műegyetem felállítását, melynek keretében a gazdasági főiskola is működött volna, nem történt meg. A kolozs-

JULIUS

9. 10. és 11-én
este 8 órakor

KÖRÖSLADÁNYI
világhírn szűcsészlor

At előadás este 8 órakor kezdődik.

Jegyek kaphatók: B á c i l á ügynökségnél, Brassó, Regula Mihai 26. Telefon 35-37.

Nagy előadást tart szenzációs szuggesztíós és telepátikus mutatványokkal. Kiemelendők: Beszélgetés háborús elűntekkel, deportáltakkal és távollévőkkel.

A REDUT
nagytermé-
ben, Brassó

